

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 27-05-2020 r.

Adam Bodnar

II.519.548.2019.PS

**Pan
Bogdan Święczkowski
I Zastępca Prokuratora Generalnego –
Prokurator Krajowy
Warszawa**

Szanowny Panie Prokuratorze Krajowy,

W moim stałym zainteresowaniu pozostaje problem reakcji organów ścigania, w tym przede wszystkim prokuratury na przypadki szeroko pojętego molestowania seksualnego dzieci przez duchownych.

W sprawie tej otrzymałem z Prokuratury Krajowej odpowiedzi na moje uprzednie pisma (nr PK IIP 003.1.2019). Kontynuując korespondencję, uprzejmie proszę Pana Prokuratora o przedstawienie mi informacji dotyczących biegu postępowań będących jej przedmiotem.

W szczególności będę wdzięczny za zarządzenie przedstawienie szczegółowych informacji dotyczących obecnego stanu postępowania w sprawie Prokuratury Okręgowej w Łomży, sygn. akt PO I Ds 162.2018, w sprawie o czyny z art. 200 § 1 kk i inne popełnione na szkodę małoletniego, w dacie czynów, Tomasza R. mających mieć miejsce w okresie od 2012 r. do 2015 r. w Grądach Woniecko. O ile w sprawie tej została wydana decyzja procesowa kończąca postępowanie przygotowawcze, będę wdzięczny za nadesłanie kopii tej decyzji wraz z informacją co do jej ewentualnej prawomocności.

W związku z informacjami przekazanymi mi w piśmie z dnia 17 stycznia 2020 r. (nr PK IIP 003.1.2019) uprzejmie proszę o nadesłanie informacji dotyczących dalszego biegu postępowań sprawach, w których po zbadaniu akt spraw w Prokuraturze Krajowej postanowienia o umorzeniu uznano za przedwczesne lub nietrafne z uwagi na

niewyczerpanie inicjatywy dowodowej oraz niekompletny materiał dowodowy, bądź też zajęto stanowisko o potrzebie ich weryfikacji po wykonaniu, w trybie art. 327 § 3 k.p.k., dodatkowych czynności pozwalających na podjęcie decyzji w przedmiocie podjęcia na nowo umorzonego śledztwa oraz sprawy, w której umorzone śledztwo, przed przekazaniem akt sprawy do Prokuratury Krajowej, zostało podjęte na nowo i w dacie badania - pozostawało w toku.

Proszę także o podanie sygnatur tych spraw i wskazania jednostek, które je prowadzą. Także w tych sprawach – w przypadku zakończenia postępowania przygotowawczego – uprzejmie proszę o zarządzenie nadesłania końcowych decyzji procesowych.

Niezależnie od powyższego, w związku z kolejnym filmem autorstwa Marka i Tomasza Sekielskich pt. „Zabawa w chowanego”, uprzejmie proszę o zarządzenie poinformowania mnie o obecnym stanie postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie dotyczącego czynów księdza Arkadiusza H.

W kontekście tego postępowania proszę także o przedstawienie stanowiska dotyczącego udostępnienia jego materiałów Kurii Diecezjalnej w Kaliszu. Mam bowiem poważne wątpliwości co do tego, czy zachodził wyjątkowy przypadek, o którym mowa w art. 156 § 5 k.p.k., zwłaszcza biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego, w którym biskup kaliski Edward Janiak mógł występować w charakterze świadka. Jednocześnie we wspomnianym filmie podkreślona została niewyjaśniona do końca rola biskupa Edwarda Janiaka, jeśli chodzi o czas powzięcia przez niego informacji mogących wskazywać na możliwości zaistnienia przestępstw wymienionych w art. 240 § 1 k.k.

W filmie powyższym znalazł się także wątek pisma z dnia 23 stycznia 2019 r., nr PK I BP 029.12.2018 skierowanego do prokuratorów regionalnych przez Dyrektora Biura Prezydialnego Prokuratury Krajowej, upublicznionego już wcześniej przez media. W mojej ocenie zawarte w tym piśmie stanowisko co do tego, że zasada autonomii jurysdykcyjnej Kościoła (i innych związków wyznaniowych) nie może w każdej sytuacji oznaczać ograniczenia uprawnień organów Państwa oraz przypominające prokuratorom, że odmowa wydania przez władze kościelne rzeczy stanowiących dowody w prowadzonym

postępowaniu karnym może być podstawą do skorzystania z instytucji przewidzianej w art. 217 k.p.k. i następnych należy uznać za słuszne.

Moje wątpliwości wzbudza jednakże obowiązek nałożony na prokuratorów regionalnych zawiadamiania Biura Prezydialnego Prokuratury Krajowej o przypadkach planowanego wystąpienia przez prokuratorów do władz kościoła lub związku wyznaniowego o udostępnienie dokumentów z wewnętrznego postępowania prowadzonego przed takimi władzami oraz o przypadkach, które w ocenie prokuratorów uzasadniają decyzję o zastosowaniu art. 217 k.p.k. z uwagi na odmowę udostępnienia przez te władze niezbędnych dla postępowania karnego dokumentów. Sposób sformułowania tego obowiązku oznacza, moim zdaniem, że prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie przed przystąpieniem do wymienionych wyżej czynności musi drogą służbową przekazać informację o planowanych działaniach. W zhierarchizowanej strukturze, jaką jest prokuratura, może to oznaczać, że zamiar prokuratora będzie oceniany i w praktyce poddawany aprobacie na kolejnych szczeblach. W mojej ocenie, realizacja tego obowiązku może, po pierwsze zniechęcić prokuratorów do wykonywania czynności niezbędnych dla postępowania karnego (gromadzenia dowodów z dokumentów kościoła lub związku wyznaniowego), po drugie zaś spowodować zwłokę w tym postępowaniu mogącą w skrajnym przypadku doprowadzić do utraty dowodów a tym samym do niezrealizowania celów postępowania - z naruszeniem praw ofiar przestępstw. Proszę zatem również o odniesienie się przez Pana Prokuratora do tej kwestii.

Z poważaniem

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/